RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 103.903 van 21 februari 2002
in de zaak A. 101.495/VII-23.204.

In zake : 1. de v.z.w. NATUURRESERVATEN OOST-BRABANT,
2. Wim SPEETJENS,
die woonplaats kiezen bij
advocaat J. BUYSE,
kantoor houdende te LEUVEN,
Tiensesteenweg 271

tegen :

de bestendige deputatie van de provincieraad van VLAAMS-BRABANT,
die woonplaats kiest bij
advocaat K. VAN ALSENOY,
kantoor houdende te BRUSSEL,
A. Dansaertstraat 92.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de v.z.w. NATUURRESERVATEN OOST-BRABANT en Wim SPEETJENS op 9 maart 2001 hebben ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het besluit van 14 december 2000 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant waarbij het beroep dat de b.v.b.a. ATOMIC had ingesteld tegen het besluit van 31 juli 2000 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Begijnendijk houdende weigering van de vergunning voor de exploitatie van een wasserij, gelegen aan de Pastorijstraat 18 te Begijnendijk, gegrond wordt verklaard, het beroepen besluit wordt opgeheven en aan de b.v.b.a. ATOMIC de gevraagde vergunning wordt verleend voor een termijn van 20 jaar;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 10 december 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 10 januari 2002;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. BUYSE, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en van advocaat K. VAN ALSENOY, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. <u>Feiten</u>

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak zich in de huidige stand van het geding als volgt aandienen :

1.1. De b.v.b.a. ATOMIC exploiteert een industriële wasserij met droogkuis aan de Pastorijstraat 18 te Begijnendijk.

Omtrent de lozing van het bedrijfsafvalwater en de na te leven lozingsnormen zijn de afgelopen jaren verschillende moeilijkheden gerezen.

Die moeilijkheden hebben er onder meer toe geleid dat de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant op 6 mei 1999 een besluit heeft genomen waarbij de milieuvergunningsaanvraag voor het voort exploiteren en veranderen van de betrokken wasserij werd geweigerd.

Die weigeringsbeslissing werd in beroep bevestigd bij besluit van 12 november 1999 van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw.

1.2. Op 13 maart 2000 dient de b.v.b.a. ATOMIC bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Begijnendijk een nieuwe aanvraag in voor de exploitatie van de wasserij.

Op het eerste gezicht verschilt die aanvraag weinig of niet van de vorige aanvra(a)g (en), met dien verstande dat het totale geïnstalleerde vermogen van de inrichting in de nieuwe aanvraag gedaald is tot op een niveau waarop de

inrichting niet langer behoort tot de klasse 1 maar tot de klasse 2-inrichtingen waarvoor het college van burgemeester en schepenen in eerste aanleg bevoegd is.

Tot het voorwerp van de aanvraag behoren in concreto :

- een wasserij met een totale drijfkracht van 161,335 kW;
- een droogkuisinstallatie met perchloorethyleen met een totale drijfkracht van 20,6 kW;
- een grondwaterwinning met een maximumdebiet van 7.000 m^3 per jaar.
- het lozen van afvalwater van de tankpiste via een olie-afscheider met een debiet van 0,02 m^3/uur, 0,4 m^3/dag en 160 m^3/ jaar;
- het lozen van huishoudelijk afvalwater in de openbare riolering met een debiet van 0,204 m^3/uur, 3,75 m^3/dag en 45 m^3/jaar;
- het lozen van bedrijfsafvalwater, afkomstig van de wasserij en dat geen van de in bijlage 2C bij titel I van het Vlarem bedoelde gevaarlijke stoffen bevat, via een fysico-chemische zuiveringsinstallatie met een debiet van 1,8 m^3/uur, 17 m^3/dag en 4.460 m^3/jaar;
- een transformator van 160 kVA;
- standplaatsen voor 5 bestelwagens;
- een werkplaats voor het herstellen van motorvoertuigen met één schouwput;
- twee luchtcompressoren van elk 11 kW;
- de opslag van 1.000 kg natriumhypochloriet, natriumbisulfiet, ozoniet, azijnzuur, ammoniak in een afgesloten, ingekuipte opslagplaats en de opslag van 1.032 kg perchloorethyleen waarvan 400 liter in safetainers en 800 liter in de was-machines;
- twee dieseltanks van elk 5.300 liter met lekdetectie en een dubbelwandige bovengrondse mazouttank van 7.200 liter;
- een verdeelpomp voor diesel;
- een stoomgenerator met een waterinhoud van 2.000 liter, met een brander van 4,3 kW en met een zegeldruk van 10 kg/cm^3;

Met betrekking tot de oplossing van de afvalwaterproblematiek -die in het verleden de concrete aanleiding heeft gevormd voor de vergunningsperikelen van het bedrijf- wordt in de vergunningsaanvraag het volgende "voorstel" gedaan:

> "Het gedeelte riolering tussen de Pastorijstraat en de Laak wordt binnen afzienbare tijd buiten gebruik gesteld. Hieropvolgend zal Atomic het afvalwater oppompen en lozen in de riolering langs de Pastorijstraat dewelke in verbinding staat met de riolering langs de Werchtersesteenweg richting de collector.
> De riolering in de Pastorijstraat is dus gelegen in de zuiveringszone B.

Om de tussentijd te overbruggen (vanaf heden tot de aanleg van de riolering en de collector) zal Atomic op eigen kosten het afvalwater oppompen richting de riolering langs de Werchtersesteenweg gelegen in zone B.
Dit voorstel werd tijdens het onderhoud met het College van Burgemeester en Schepenen d.d. 17.01.00 naar voren gebracht en ondervond geen problemen bij het CBS.

Er wordt ook verwezen naar de hogervermelde inspanningen betreffende de verbetering van afvalwaterkwaliteit en de analyseresultaten van het afvalwater.

Gezien het zowel technisch als economisch dus niet haalbaar is om een dergelijke investering in een zuiveringsinstallatie te investeren dewelke geen waterdichte zekerheid geeft omtrent de eindparameters en ook gezien het feit dat binnen een relatief korte termijn kan aangesloten worden op de riolering in zone B en deze riolering zal aangesloten worden op een collector van Aquafin is het opportuun in deze tussenperiode lozingsnormen op te leggen die het midden houden tussen de normen voor oppervlaktewater en deze voor lozen op riool.
(Deze normen zijn identisch aan de normen van een andere wasserij met dezelfde problemen).

Deze vooropgestelde normen zijn :

-	pH	6,5-9
-	Temperatuur	45
-	Zwevende stoffen	100 mg/l
-	Bezinkbare stoffen	0,5 "
-	CCL4 extraheerbare stoffen	5 "
-	Anionische detergenten	5 "
-	Kationische detergenten	5 "
-	Nonionische detergenten	5 "
-	Olie en vet	niet visueel waarneembaar
-	BOD	700 mg/l
-	COD	1300 "
-	totaal stikstof	10 "
-	totaal fosfor	15 "

Door het optimaliseren van de waterzuivering tezamen met het gebruik van biodegradeerbare detergenten en het hergebruik van het spoelwater kunnen deze resultaten behaald worden.

Gezien ook het feit dat deze aangevraagde concentraties van deze stofffen in de buurt liggen van de basiskwaliteitseisen en gelet op het klein debiet kan gesteld dat de geloosde vrachten in afwachting van aansluiting op de collector geen nefaste invloed hebben op de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater."

1.3. Tijdens het openbaar onderzoek van de aanvraag, dat plaatsgevonden heeft van 3 april 2000 tot en met 8 mei 2000, is één schriftelijk bezwaar ingediend door de Milieuadviesraad van Begijnendijk-Betekom.

1.4. Met een besluit van 31 juli 2000 weigert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Begijnendijk de gevraagde vergunning.

In de motivering van dat weigeringsbesluit wordt onder meer gesteld dat "inzake de lozing van bedrijfsafvalwater de situatie (...) identiek is aan de situatie ten tijde van de vorige aanvraag klasse 1", dat "de oplegging van lozingsnormen voor lozing in oppervlaktewater als volkomen terecht moet worden beschouwd, gelet op het feit dat de facto in oppervlaktewater wordt geloosd" en dat "het voorstel van de exploitant om het afvalwater op te pompen naar de

Werchtersesteenweg geen oplossing biedt aangezien hier alleen ingebuisde grachten liggen, waarvan het afvalwater enkele honderden meters opnieuw uitgeeft in de Laak".

1.5. Op 29 augustus 2000 stelt de b.v.b.a. ATOMIC bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant beroep in tegen de weigering in eerste aanleg van de gevraagde vergunning.

In het beroepschrift voert de exploitant onder meer aan dat "niets (er aan) in de weg staat om als tijdelijke maatregel de voorgestelde lozing in zone B uit te voeren" en dat aan "een gelijkaardige onderneming" vergunning is verleend voor het lozen van haar bedrijfsafvalwater in een riolering die uitmondt in oppervlaktewater.

Het beroep wordt op 12 september 2000 ontvankelijk verklaard.

1.6. In het kader van de beroepsprocedure worden verschillende adviezen uitgebracht :

a) Op 2 oktober 2000 brengt de afdeling ruimtelijke ordening een ongunstig advies uit over de milieuvergunningsaanvraag. De exploitatie zou namelijk plaatsvinden in bedrijfsgebouwen die niet opgericht zijn conform de verleende bouwvergunningen.

b) Het (niet gedagtekend) advies van de Vlaamse Milieumaatschappij is ongunstig. In dat advies wordt onder meer het volgende gesteld :

"In het beroepschrift wordt door de exploitant gesteld dat
- (...)
- (...)
- (...)
- het bedrijf de investering wil doen om het bedrijfsafvalwater op te pompen naar de Werchtersesteenweg zodat geloosd kan worden op een riolering gelegen in zuiveringszone B
- (...)

Overwegende dat momenteel geloosd wordt in oppervlaktewater via een kort stuk riolering die gelegen is (in een) zuiveringszone C.

Overwegende dat via bovenvermelde riolering geloosd wordt in de laak, met als bestemming viswaterkwaliteit.

(...)

(...)

Het voorstel om het bedrijfsafvalwater te verpompen naar een verder gelegen riolering in zuiveringszone B biedt geen oplossing aan de huidige lozingsproblematiek van het bedrijf. Via de riolering van de Werchtersesteenweg zal het afvalwater immers toch in de Laak stromen vermits ten vroegste pas over 4 jaar een aansluiting op de bestaande RWZI Rotselaar zal plaatsvinden. Uit de gegevens bijgevoegd aan het dossier blijkt dat zelfs met de aanpassingen die het bedrijf heeft doorgevoerd niet kan voldaan worden aan de voorwaarden voor lozing van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater.

Overwegende dat het ontvangende oppervlaktewater moet voldoen aan de gestelde kwaliteitsdoelstellingen, waardoor er dus rekening moet gehouden met

de toelaatbare vuilvracht. Dat uit de gegevens van de huidige milieuvergunningsaanvraag blijkt dat niet kan voldaan worden aan de lozingsvoorwaarden voor lozen van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater."

c) De afdeling water van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap deelt op 9 oktober 2000 mee dat de adviesverlening over het onderdeel "grondwaterwinning" niet relevant is zolang de afdeling milieu-inspectie niet heeft verklaard dat de oorzaken die eertijds hebben geleid tot de opheffing van de vroeger verleende vergunning voor het winnen van grondwater opgehouden hebben te bestaan.

d) Op 10 oktober 2000 verleent de afdeling milieuvergunningen een gunstig advies over de aanvraag. In dat advies worden lozingsnormen voorgesteld die afwijken van de sectorale normen die gelden voor wasserijen die het bedrijfsafvalwater lozen in oppervlaktewater.

e) Door de provinciale milieuvergunningscommissie wordt op 8 november 2000 voorgesteld om de gevraagde vergunning te verlenen voor een termijn van 20 jaar.

1.7. Met het bestreden besluit van 14 december 2000 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant wordt het beroep dat de b.v.b.a. ATOMIC had ingesteld tegen het weigeringsbesluit van 31 juli 2000 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Begijnendijk, gegrond verklaard, wordt het beroepen besluit opgeheven en wordt aan de b.v.b.a. ATOMIC de gevraagde vergunning verleend voor een termijn van 20 jaar.

Die vergunning wordt afhankelijk gesteld van de naleving van de volgende bijzondere voorwaarden :

"Artikel 1
Vanaf de datum van onderhavige beslissing gelden voor de lozing van het bedrijfsafvalwater afkomstig van de wasserij, ter aanvulling van de algemene lozingsvoorwaarden bedoeld onder § 1 volgende emissiegrenswaarden :

ondergrens PH	6,5
bovengrens PH	9
temperatuur	45 ° C
zwevende stoffen	100 mg/l
bezinkbare stoffen	0,5 mg/l
CCl_4 extraheerbare stoffen	5 mg/l
anionische detergenten	5 mg/l
kationische detergenten	5 mg/l
nonionische detergenten	5 mg/l
olie en vet	n.v.w.b.
totaal P	10 mg/l
totaal N	15 mg/l
BZV	400 mg/l
CZV	1100 mg/l

Artikel 2

Twee jaar na de datum van onderhavige beslissing dient de exploitant de sectorale lozingsnormen (sector 54 van Vlarem II) voor lozen van het bedrijfsafvalwater van de wasserij in oppervlaktewater te respecteren.

De exploitant dient zich ertoe te laten begeleiden door een erkende deskundig in de discipline water.

Het zuiveringsproces tot deze normen dient hierbij dmv. van een pilootinstallatie gedurende 06 maanden getest te worden.

De analyseresultaten van deze proefinstallatie dienen besproken te worden met de afdeling milieuvergunningen en met de Vlaamse Milieumaatschappij".

Deze bijzondere voorwaarden komen er op neer dat de exploitant pas na twee jaar de door Vlarem II vastgestelde sectorale lozingsnormen voor het lozen van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater dient na te leven. Tijdens de "overgangsperiode" van twee jaar gelden normen die minder streng zijn dan de van toepassing zijnde sectorale voorwaarden;

2. <u>Gegrondheid van de vordering</u>

2.1. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.2. Ernstig middel

2.2.1. Standpunten van de partijen

Overwegende, wat de eerste schorsingsvoorwaarde betreft, dat de partijen het volgende aanvoeren :

2.2.1.1. Het **eerste middel** van het verzoekschrift is :

"Genomen uit de schending van art. 1.2.2.1., art. 1.2.2.2., art. 3.3.0.1 § 2 en art. 5.3.2.4 § 1 (met verwijzing naar rubriek 54 van bijlage 5.3.2) van het besluit van de Vlaamse regering dd. 01.06.1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (verder : VLAREM II), en uit het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur

doordat het bestreden besluit in haar bijzondere voorwaarden een afwijking toestaat van de sectorale normen van VLAREM II voor het lozen van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater

terwijl de vergunningverlenende overheid geen afwijking van dwingende sectorale milieuvoorwaarden kan toestaan zonder dat de Vlaamse minister, voorafgaand aan het indienen van de milieuvergunningsaanvraag, een individuele afwijking, op verzoek van de exploitant, heeft toegestaan, quod certe non

(...)

Toelichting

In art. 1 van de bijzondere vergunningsvoorwaarden opgenomen in het bestreden besluit worden, in aanvulling van de algemene lozingsvoorwaarden, volgende emissiegrenswaarden opgelegd :

ondergrens PH :	6,5 Sörensen
bovengrens PH :	9 Sörensen
temperatuur :	45 ° C
zwevende stoffen :	100 mg/l
bezinkbare stoffen :	0,5 mg/l
CC14 extraheerbare stoffen :	5 mg/l
anionische detergenten :	5 mg/l
kationische detergenten :	5 mg/l
nonionische detergenten :	5 mg/l
olie en vet :	niet visueel waarneembaar
totaal P :	10 mg/l
totaal N :	15 mg/l
biochemisch zuurstofverbruik :	400 mg/l
chemisch zuurstofverbruik :	1100 mg/l

Overeenkomstig art. 5.3.2.4 VLAREM II, en gelet op het feit dat er bedrijfsafvalwater wordt geloosd in oppervlaktewater (immers via een riool van nauwelijks enkele meters), minstens in een openbare riolering gelegen in een zuiveringszone C, zijn de normen voor lozing in oppervlaktewater voorzien in bijlage 5.3.2, rubriek 54 (wasserijen en ververijen van stoffen) van toepassing. Dit werd overigens reeds bevestigd in het arrest nr. 88.299 dd. 27.06.2000 van Uw Raad (stuk 25b) (en vindt tevens steun in art. 4.2.2.2.2 VLAREM II).

Bij vergelijking van deze sectorale lozingsnormen (lozing in oppervlaktewater) met de hoger vermelde lozingsnormen valt meteen op dat de in het

bestreden besluit opgenomen normen voor temperatuur (45 ° C), voor biochemisch zuurstofverbruik (BZV) (400 mg/l) en voor chemisch zuurstofverbruik (CZV) (1100 mg/l), veel hoger liggen dan de sectorale lozingsnormen van bijlage 5.3.2 van VLAREM II (temperatuur : 30°C; BZV : 100 mg/l en CZV : 700 mg/l), en derhalve veel minder streng zijn.

In het bestreden besluit zelf wordt toegegeven dat er een afwijking wordt toegestaan, zij het tijdelijk, van de sectorale normen voor lozing van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater voorzien in sector 54 van VLAREM II. In art. 2 van de bijzondere vergunningsvoorwaarden wordt immers vermeld dat de exploitant pas over twee jaar na datum van het besluit, d.w.z. op 14.12.2002, moet voldoen aan de sectorale normen voor lozing van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater voorzien in rubriek 54 van VLAREM II.

Art. 3.3.0.1 § 2 VLAREM II voorziet echter, in het algemeen, dat de bijzondere vergunningsvoorwaarden de in VLAREM II vastgestelde voorwaarden slechts kunnen aanvullen of bijkomende eisen kunnen stellen. De bijzondere vergunningsvoorwaarden kunnen slechts in minder strenge zin van dit besluit afwijken wanneer dit uitdrukkelijk in VLAREM II is bepaald en in geval van de in de afdelingen 1.2.2 en 1.2.3 bedoelde toelating.

Geen van beide hypotheses is vervuld in casu.

In art. 1.2.2.1 § 4 VLAREM II wordt gepreciseerd dat de vergunningverlenende overheid in de milieuvergunning slechts die afwijkingen kan opnemen die voor de datum van indiening van de vergunningsaanvraag waren toegestaan.

Welnu, in casu heeft de exploitant nooit een dergelijk verzoek tot afwijking geformuleerd, en is er derhalve geen sprake van een afwijking op sectorale normen toegestaan door de Minister, laat staan van een beslissing terzake vóór het indienen van de milieuvergunningsaanvraag.

De verwerende partij beschikte m.a.w. niet over de vereiste toelating om van de sectorale voorwaarden af te wijken, en zij heeft de daartoe voorgeschreven procedure niet gevolgd, zodat het bestreden besluit manifest onwettig is (vgl. R.v.St. nr. 51.665 van 16 februari 1995, BUYLE-MEDROS-VAES), en tevens een schending inhoudt van het zorgvuldigheidsbeginsel.

(...)".

2.2.1.2. De **verwerende partij** repliceert in haar nota :

"In dit middel wordt betwist dat een afwijking kan toegestaan worden van de sectorale normen van VLAREM II (lozen van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater) of indien dit onder strikte voorwaarden toegestaan zou worden, moet gebeuren in toepassing van art. 1.2.2.1. § 1 van VLAREM II.

De ganse redenering gaat echter voorbij aan het feit dat het hier om een bestaande uitbating gaat, waarbij trouwens ook de ARAB vergunning lozingsnormen voor bedrijfsafvalwater opgenomen waren.

Het gaat hier alzo om wijzigingen op eerder verleende vergunningsvoorwaarden, wat wel degelijk tot de bevoegdheid van de Bestendige Deputatie hoort.

Niet betwist kan worden dat in toepassing van art. 21 MVD

'de bevoegde overheid steeds bij gemotiveerde beslissing ambtshalve ... de door haar opgelegde vergunningsvoorwaarden kan wijzigen of aanvullen.

De bevoegde overheid is diegene die in eerste aanleg bevoegd is, tenzij een hogere overheid een of meer van de lopende vergunningen verleent of de vergunningsvoorwaarden ervan heeft gewijzigd.

In dat geval is deze hogere overheid bevoegd.'

Dit is niet anders geregeld in VLAREM I (art. 45 § 1) waarin eveneens deze wijziging of aanvulling van de opgelegde voorwaarden voorzien is, zonder dat dit impliceert dat dit streng of minder streng moet zijn.

Uit het overzicht van de feitelijke omstandigheden werd de historiek van dit bedrijf reeds opgesomd, en ook de toelichting betreffende de diverse klasse-indeling, waarin door uitbreiding of efficiënter gebruik van het machinepark, deze uitbating nu een klasse I, dan weer opnieuw klasse II was.";

2.2.2. <u>Bespreking</u>

Overwegende dat de bovenstaande argumenten als volgt worden beoordeeld :

2.2.2.1. Door artikel 4, § 1, van het bestreden besluit worden onder meer de "Algemene milieuvoorwaarden voor ingedeelde inrichtingen - Beheersing van oppervlaktewaterverontreiniging" (art. 4.2.1.. tot en met art. 4.2.7.3.1 bijlage 4.2.5.1, 4.2.5.2 en 4.2.5.4 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne) van toepassing verklaard op de verleende milieuvergunning.

In § 2 van hetzelfde artikel worden als "bijzondere vergunnings-voorwaarde" lozingsnormen vastgesteld voor de lozing van het bedrijfsafvalwater afkomstig van de wasserij.

Die normen, die bepaald zijn onder de vorm van emissiegrens-waarden, gelden "ter aanvulling van de algemene lozingsvoorwaarden bedoeld onder § 1 (van hetzelfde artikel)". De emissiegrenswaarden die de exploitant dient na te leven zijn in concreto de volgende :

"ondergrens pH	6,5
bovengrens pH	9
temperatuur	45 ° C
zwevende stoffen	100 mg/l
bezinkbare stoffen	0,5 mg/l
CCl_4 extraheerbare stoffen	5 mg/l
anionische detergenten	5 mg/l
kationische detergenten	5 mg/l
nonionische detergenten	5 mg/l
olie en vet	n.v.w.b.
totaal P	10 mg/l
totaal N	15 mg/l
BZV	400 mg/l
CZV	1100 mg/l".

Luidens het bestreden besluit gelden die bijzondere normen voor een termijn van 2 jaar. Na afloop van die overgangstermijn zou de exploitant "de sectorale lozingsnormen (sector 54 van Vlarem 2) voor lozen van het bedrijfsafval-water van de wasserij in oppervlaktewater (dienen) te respecteren".

2.2.2.2. Het tijdelijk opleggen van die minder strenge lozingsnormen wordt in het bestreden besluit als volgt gemotiveerd :

> "Vermits hij (lees : de exploitant) echter reeds de inspanning gedaan heeft om een waterzuiveringsinstallatie te bouwen (filterinstallatie, bezinkput, neutralisatieput, bezinkput voor verdere sedimentatie en temperatuurdaling, venturimeetgoot) en gelet op de voorgeschiedenis van het bedrijf en overgeschakeld is op biodegradeerbare detergenten en hergebruik van het spoelwater van de witwas, is het aan te bevelen dat de exploitant verdere inspanningen levert om het bedrijfsafvalwater nog verder te zuiveren zodat sectorale normen voor lozen op oppervlaktewater gehaald worden.
>
> In onderhavige vergunning worden daarom tussennormen van toepassing gesteld die onmiddellijk moeten nageleefd worden.
>
> (...)
>
> Binnen de 2 jaar moet de exploitant (onder begeleiding van een erkend deskundige in de discipline water en eerst met een pilootinstallatie gedurende 06 maanden) na aanpassing van de waterzuiveringsinstallatie de sectorale normen Vlarem II (sector 54) voor lozen op oppervlaktewater halen.".

En verder :

> "Het verdient aanbeveling om de reeds geleverde inspanningen verder te zetten zodat het geloosde bedrijfsafvalwater voldoet aan de normen voor lozen op oppervlaktewater.
>
> Zowel bij de wasserij Moderna te Merchtem als de wasserij Euroblan te Vilvoorde heeft de bestendige deputatie een lozingsvergunning afgeleverd waarbij de sectorale normen voor lozing in oppervlaktewater niet werden opgelegd, maar wel tussennormen. Ook in deze gevallen komt de openbare riool waarin het bedrijf loost ongezuiverd in oppervlaktewater terecht.
>
> In onderhavig geval, waarin het bedrijfsafvalwater reeds ten dele gezuiverd wordt, kunnen deze tussennormen redelijkerwijs dus ook opgelegd worden. Deze normen worden onmiddellijk van toepassing omdat zij met een kleine bijkomende inspanning kunnen gehaald worden.
>
> (...)
>
> De bestaande lozing via een kort stuk riolering (gelegen in zuiveringszone C) in oppervlaktewater blijft dus gehandhaafd.".

Uit de motivering van het bestreden besluit blijkt dat de verwerende partij niet betwist dat de sectorale lozingsnormen voor het lozen van het bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater van toepassing zijn op de inrichting.

2.2.2.3. De sectorale lozingsnormen, vastgesteld in Vlarem 2-bijlage 5.3.2., 54˚, a, zijn de volgende :

"ondergrens pH	6,5 Sörensen
bovengrens pH	9 Sörensen
temperatuur	30 ˚ Celsius
zwevende stoffen	100,0mg/l
bezinkbare stoffen	0,50 mg/l
CCl_4 extraheerbare stoffen	5,0 mg/l

anionische detergenten	5,0 mg/l
kationische detergenten	5,0 mg/l
nonionische detergenten	5,0 mg/l
olie en vet	n.v.w.b.
ammoniakale stikstof	100,0mg N/l
BZV	100,0 mg/l
CZV	700,0 mg/l
totaal fosfor	15,0mg P/l."

De in het bestreden besluit vastgestelde emissiegrenswaarden wijken in minder strenge zin af van bovenstaande emissiegrenswaarden, vastgesteld in artikel 5.3.2.4, § 1, tweede gedachtestreepje, van Vlarem 2, juncto bijlage 5.3.2, 54˚, a, met betrekking tot de sectorale lozingsvoorwaarden voor bedrijfsafvalwater van wasserijen en ververijen van stoffen die lozen in oppervlaktewater (inrichtingen bedoeld in rubriek 46 en bepaalde inrichtingen bedoeld in subrubriek 41.4 van de indelingslijst).

De afwijkingen in minder strenge zin hebben specifiek betrekking op de parameters "temperatuur", "BZV" (biochemisch zuurstofverbruik) en "CZV" (chemisch zuurstofverbruik).

2.2.2.4. Artikel 3.1.1, § 1, van Vlarem 2 bepaalt dat de algemene en sectorale milieuvoorwaarden van toepassing zijn op alle inrichtingen bedoeld in artikel 2, 1˚, van het milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985.

Voor nieuwe inrichtingen gelden die voorwaarden onmiddellijk.

Ze gelden luidens diezelfde bepaling eveneens onmiddellijk voor :

"- inrichtingen of onderdelen ervan waarvan de exploitatie niet meer vergund is en waarvoor voor het verstrijken van de vergunningstermijn geen aanvraag tot hervergunning is ingediend of melding is gebeurd,
- inrichtingen of onderdelen ervan waarvan de exploitatie na uitputting van de beroepsmiddelen definitief geweigerd werd.".

Prima facie zijn, rekening houdend met de concrete gegevens van de zaak, de algemene en sectorale milieuvoorwaarden van Vlarem 2 van toepassing op de betrokken inrichting. Het bestreden besluit huldigt ten andere hetzelfde uitgangspunt.

2.2.2.5. Artikel 3.3.0.1 van Vlarem 2 bepaalt :

"§ 1. Onverminderd de milieuvoorwaarden vastgesteld door dit besluit, kan de vergunningverlenende overheid bij het verlenen van een milieuvergunning, mits motivering, bijzondere vergunningsvoorwaarden opleggen met het oog op de bescherming van de mens en het leefmilieu, en inzonderheid met het oog op

de handhaving of het bereiken van de in deel 2 van dit besluit opgenomen milieukwaliteitsnormen. (...)

§ 2. De bijzondere vergunningsvoorwaarden vullen de in dit besluit vastgestelde voorwaarden aan, of stellen bijkomende eisen. Ze kunnen slechts in minder strenge zin van dit besluit afwijken wanneer dit uitdrukkelijk in dit reglement is bepaald en in geval van de in de afdelingen 1.2.2. en 1.2.3. bedoelde toelating.

§ 3. (...).".

Bovenstaande bepaling is op het eerste gezicht geschonden doordat op het vlak van de na te leven lozingsnormen in het bestreden besluit bijzondere vergunningsvoorwaarden worden opgelegd die minder streng zijn dan de normen vooropgesteld in het Vlarem 2-besluit en die afwijking op het eerste gezicht niet via een individueel vergunningsbesluit uitdrukkelijk is toegestaan krachtens de bepalingen van het Vlarem 2, noch daartoe de in de afdelingen 1.2.2 en 1.2.3 van Vlarem II bedoelde procedure werd gevolgd.

De vaststelling dat de toegestane afwijking slechts van tijdelijke aard is doet hieraan geen afbreuk.

2.2.2.6. De verwerende partij stelt het voor alsof de afwijkende bijzondere lozingsnormen tot stand zijn gekomen op grond van artikel 21 van het milieuvergunningsdecreet en artikel 45 van Vlarem 1 die bepalen dat de vergunningverlenende overheid bij gemotiveerde beslissing de door haar opgelegde vergunningsvoorwaarden kan wijzigen of aanvullen.

Dat argument gaat niet op.

Voormelde artikelen kunnen slechts toegepast worden wanneer de beoogde wijziging of aanvulling betrekking heeft op "in de lopende vergunning(en) opgelegde voorwaarden". Wanneer er geen milieuvergunning voorhanden is, kan die procedure uiteraard geen toepassing vinden.

In casu wordt in het bestreden besluit uitdrukkelijk gesteld dat de aanvraag betrekking heeft op de "regularisatie van een industriële wasserij". In hetzelfde besluit wordt aangegeven dat een vroegere (basis)vergunning afgelopen is op 14 maart 1999 en de daaropvolgende hernieuwingsaanvraag op administratief niveau in laatste aanleg werd geweigerd. Aldus heeft de verwerende partij in niet mis te verstane bewoordingen zelf aangegeven dat er geen geldige milieuvergunning meer voorhanden is. In de nota wordt zeer vaag gealludeerd op een ARAB-vergunning waarin "lozingsnormen voor bedrijfsafvalwater opgenomen waren". De verwerende partij maakt evenwel geenszins duidelijk welke vergunning daarmee bedoeld wordt.

Daarenboven lijkt de procedure van artikel 45 van Vlarem1 niet gebruikt te kunnen worden om artikel 3.3.0.1 van Vlarem 2 buiten werking te stellen in die zin dat via de toepassing van artikel 45 van Vlarem 1 in minder strenge zin zou worden afgeweken van de algemene en sectorale milieuvoorwaarden van Vlarem 2.

2.2.2.7. Het eerste middel is dus **ernstig**;

2.3. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

2.3.1. Standpunten van de partijen

Overwegende, wat de tweede schorsingsvoorwaarde betreft, dat de partijen het volgende aanvoeren :

2.3.1.1. De **verzoekende partijen** stellen :

"1. In eerste instantie verwijzen de verzoekende partijen zeer expliciet naar de uiteenzetting van hun belang, die hier integraal hernomen wordt. In dit kader werd zeer gedetailleerd toegelicht hoe het bestreden besluit gedurende de eerstvolgende twee jaren toestaat dat de BVBA ATOMIC verder gaat met de overschrijding van de lozingsnormen voor oppervlaktewater, door mildere normen op te leggen. De onaanvaardbare verontreiniging die reeds gedurende 20 jaar plaatsvindt, mag dus nog maar eens twee jaar blijven verder duren.

Het is terzake duidelijk dat deze termijn van twee jaren wellicht verstreken zal zijn op het ogenblik dat Uw Raad uitspraak dient te doen over de vordering tot nietigverklaring. Precies omwille van het feit dat het bestreden besluit kennelijk onwettig is waar zij een afwijking toestaat van dwingende sectorale lozingsnormen gedurende de volgende twee jaren, kan het nadeel dat de verzoekende partijen ondergaan niet meer ongedaan gemaakt worden door een arrest tot nietigverklaring.

M.a.w. de vernietiging van het bestreden besluit alleen, zonder voorafgaande schorsing, kan niet volstaan om aan de verzoekende partijen een genoegzaam herstel van het door de bestreden handeling teweeggebrachte nadeel te waarborgen.

2. Er kan niet betwist worden dat het door de verzoekende partijen ingeroepen nadeel ernstig is. Het bestreden besluit laat een systematische en verregaande overschrijding van de van toepassing zijnde sectorale lozingsnormen toe, waardoor de reeds verontreinigde Laak nog meer verontreinigd wordt. De 'tussennormen' die het bestreden besluit oplegt, en de aard van de afvalstoffen die worden geloosd, ook PER, leiden tot een verregaande verontreiniging van de Laak.

Zoals gezegd strekken de gevolgen van deze verontreiniging zich nog veel verder uit, en wordt ook de Demervallei, beschermd als habitatgebied, langzaam maar zeker aangetast. De impact op het bestaande ecologische en biologische evenwicht is bijzonder groot. Ook de dreiging van een nog grotere verontreiniging is reëel (zie stuk 7 m.b.t. de impact op langere termijn), en in die zin ernstig.

Het is ook duidelijk dat de schade niet, in ieder geval uiterst moeilijk te herstellen is. De verontreiniging van de Laak leidt rechtstreeks tot de verontreiniging, in hoge graad, van het grondwater, dat op haar beurt, na een zekere termijn, o.a. in de Demer terechtkomt. De aantasting en pollutie van het grondwater zijn van die aard dat sanering uitgesloten is. Ook de aantasting van de fauna en flora, en de omliggende waardevolle biotopen, gebeurt slechts zeer geleidelijk en sluipend, op die manier dat een ingrijpen achteraf vaak te laat komt en iedere efficiëntie mist. Men kan zich overigens ernstige vragen stellen bij de gezondheid van de producten die worden geteeld op de akkergronden (met ecologisch belang) in de omgeving van de verontreinigde Laak.

In een tijd waarin er miljarden gespendeerd worden aan de zuivering van oppervlaktewater, berokkent het bestreden besluit, door onwettig 'soepel' te zijn, verhoudingsgewijze veel kwaad aan het bestaande natuurlijk evenwicht.

In het algemeen heeft Uw Raad reeds meermaals geoordeeld dat een milieuvereniging de weerslag op het leefmilieu als MTHEN kan aanvoeren om zodoende een schorsing te bekomen (zie bv. R.v.St. nr. 40.621 dd. 07.10.1992). Als men de hoger vermelde nadelen in hun totaliteit bekijkt, ondergaat de eerste verzoekende partij inderdaad een MTHEN.

3. Ook de tweede verzoekende partij lijdt manifest een MTHEN. Hij is immers eveneens slachtoffer van de verdergaande ernstige verontreiniging van de Laak, die ook het grondwater van zijn perceel aantast. Daarenboven is de geurhinder die hij regelmatig dient te ondergaan, niet enkel ernstig, maar daarenboven moeilijk te herstellen. Op 'geurhinder' kan immers niet zonder meer een bepaald bedrag aan schadevergoeding worden geplakt, net zomin als dat een financiële vergoeding tot een volledige genoegdoening of een volledig herstel zou kunnen leiden.

Bij de toelichting van het tweede middel werd reeds aangegeven dat er zich nog steeds PER in het afvalwater bevindt. De verzoekende partijen brengen de nodige technische informatie bij (stuk 34), en verwijzen naar het M.B. dd. 12.11.1999, waarin zeer expliciet de gezondheidsproblemen (hoofdpijn, neus- en oogirritatie, enz.) worden opgesomd die gepaard gaan met de verspreiding van giftige PER-dampen in de buurt van de BVBA ATOMIC, waarin de tweede verzoekende partij woont.

Ook de blijvende dreiging en het risico op brand- en ontploffingsgevaar, en de onmiddellijke nabijheid van een opslagplaats van bepaalde gevaarlijke stoffen, vormen een concreet MTHEN in hoofde van de verzoekende partij.

Het is tenslotte niet omdat het bedrijf al 20 jaar exploiteert, dat de bestaande visuele hinder, die wordt bestendigd door het bestreden besluit, geen MTHEN zou uitmaken.

Gelet op hoger vermelde concrete gegevens, zoals o.m. de zeer beperkte afstand tussen de woning van de verzoekende partij en de inrichting, de aard van de exploitatie (lozing is inherent) en het soort hinder dat de inrichting veroorzaakt, dient te worden vastgesteld dat ook de tweede verzoekende partij een MTHEN lijdt (ter vgl. R.v.St. nr. 40.968 dd. 05.11.1992)".

2.3.1.2. De **verwerende partij** betwist dat aan de gestelde schorsingsvoorwaarde voldaan zou zijn in hoofde van één van de verzoekende partijen.

Wat betreft de eerste verzoekende partij, die een milieuvereniging is, verwijst de verwerende partij naar niet nader gespecifieerde rechtspraak van de Raad van State waaruit zou blijken dat "de Raad van State uitermate streng is bij de beoordeling van een verzoek tot schorsing dat uitgaat van een milieuvereniging".

In casu zou het nadeel dat de eerste verzoekende partij aanvoert in verband met de verontreiniging van het oppervlaktewater nog meer gerelativeerd moeten worden omdat de beweerde verontreiniging van de Laak niet uitsluitend haar oorsprong vindt in de betrokken wasserij maar "ook elders" en omdat, zoals dat het geval is voor andere wasserijen in de provincie Vlaams-Brabant, "tussennormen" voor de lozing in oppervlaktewater worden opgelegd die haalbaar zijn.

Voor het overige zouden de beweerde nadelen dermate vaag, algemeen en hypothetisch zijn dat ze schorsing van het bestreden besluit niet zouden kunnen verantwoorden.

Wat de tweede verzoekende partij betreft, zou niet aangetoond zijn dat de beweerde nadelen in verband staan met de vergunde inrichting. De tweede verzoekende partij zou zich ten onrechte beroepen op de aanwezigheid van het gevaarlijke PER in de geloosde afvalwaters. Daarmee zou voorbijgegaan worden aan de vaststelling dat de bestreden milieuvergunning niet toestaat dat dergelijke stof geloosd mag worden.

Indien in weerwil van dat verbod er toch PER-restanten in het afvalwater aanwezig zouden zijn, kan de gemeente, die belast is met het toezicht op de milieuvergunning, steeds sanctionerend optreden. Ten slotte zou de beweerde geurhinder "onterecht" zijn en zou er geen verband kunnen gezien worden tussen de vervuiling van de Laak en de verontreiniging van het grondwater van een perceel;

2.3.2. <u>Bespreking</u>

Overwegende dat de bovenstaande argumenten als volgt worden beoordeeld :

De tweede verzoeker blijkt op ongeveer dertig meter van de vergunde inrichting te wonen.

Hij maakt aannemelijk dat hij ernstige nadelen kan ondervinden door de exploitatie van een industriële wasserij in zijn onmiddellijke omgeving, temeer omdat die exploitatie gepaard blijkt te gaan met het gebruik en de opslag van verschillende stoffen, die volgens de bij de aanvraag gevoegde gegevens, als gevaarlijk en irriterend moeten worden beschouwd (tot het voorwerp van de vergunning behoren onder meer opslagplaatsen voor in totaal 1.000 kg oxiderende, schadelijke, corrosieve en irriterende stoffen; Vlarem- indelingsrubriek 17.3.3,2˚).

Bovendien heeft de verwerende partij naar aanleiding van een vroegere (her)vergunningsaanvraag voor dezelfde inrichting geoordeeld dat de

inrichting "in haar huidige exploitatievorm een overmatig risico betekent voor de omgeving".

Bovendien overtuigt ook de eerste verzoekende partij wat de door haar aangevoerde nadelen betreft.

Een belangrijk, zo niet het belangrijkste, milieueffect van een industriële wasserij, heeft immers betrekking op de kwaliteit van het geloosde afvalwater.

Het bedrijfsafvalwater, waarvan het debiet niet veronachtzaamd mag worden, wordt geloosd in de waterloop de Laak, en de verontreiniging van dat oppervlaktewater kan via verspreiding in het grondwater aanleiding geven tot een nadelige beïnvloeding en een moeilijk te herstellen aantasting van het nabijgelegen ecologisch waardevolle natuurreservaat Vorsdonkbos-Turfputten, dat eigendom is van en beheerd wordt door de eerste verzoekende partij;

2.4. Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat de beide schorsingsvoorwaarden vervuld zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 14 december 2000 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant waarbij het beroep dat de b.v.b.a. ATOMIC had ingesteld tegen het besluit van 31 juli 2000 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Begijnendijk houdende weigering van de vergunning voor de exploitatie van een wasserij, gelegen aan de Pastorijstraat 18 te Begijnendijk, gegrond wordt verklaard, het beroepen besluit wordt opgeheven en aan de b.v.b.a. ATOMIC de gevraagde vergunning wordt verleend voor een termijn van 20 jaar.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het geschorste besluit.

<u>Artikel 3</u>.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig februari tweeduizend en twee, door :

de H.	R. STEVENS,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr,	A. WIJNANTS	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **R. STEVENS.**